

Marno János

Hiába

Hiába menekültem annyiszor
 a hibátlan szépségű barátomhoz,
 szótlanul mosolygott, amint meglátott,
 mire nyomban torkomra forrtak a szavak,
 és nem mertem krárogni, a köpésről nem beszélve,
 mivel a házban s a ház körül sehol egy
 porcelán köpöcsésze. Filmeket hívott elő
 a barátom egy vizes, vörös helyiségben,
 a helyiség fala szorosán beleépült a földbe.
 Hideg volt, és barátságtalan, mint a barátom anyja,
 akinek ószülvén sípolni kezdett a torka,
 de még vagy tíz-húsz év is eltelt, mire az asztma megölte.
 Szép asszony volt, és szép a baromfiudvara.
 Disznót azonban nem tartott, sem kecskét, amivel
 pedig akár még tíz évig húzhatta volna.
 Egy kecskére ránézel, és meggyógyul a lelked.
 Egy kakas gyönyörű lehet, ám ahogy elmetszed
 a torkát, fejvesztve tépi ki a kezedből magát,
 és elpirul tőle a nyeletlen szerszám, a fű, a virág,
 elvörösödik a magát föld alá rángató napvilág.

Félhomály a vaksötétben

„Anyám melle tárula feléd, –
 erős valék, mint az anyatej
 s ajkad közül sírva folyok el,
 édes fogad elejté csecset.”
 [József Attila: Gyereksírás]

Gumicsizmás fejőnő a félhomályban.
 Késő este vonszolt oda a barátnőm,
 első éves állatorvostan-hallgató, deszka-
 testű, Pilinszkyre emlékeztető, látok-e
 képeket, faggatott, a farkamnál fogva vezetve
 a koromsötét réten át, áruljam el neki,
 valljam be: milyen képeket látok, ha Csajkovszkij
 hegedűversenyét csukott szemmel hallgatom.
 Kérdése nem érintett túl kellemetlenül,
 érett fiú lévén a farkam lüktetve megfeszült,

könnye is ki-kicsurrangatott, magától értetődően, és arra emlékszem nagyon, mikor a sötétben hirtelen a teltebb idomú hűgával ütköztünk egymásnak lágyan, megszedülve egymás leheletétől. A faluba tartott befelé, rajtam vajszerű rövidnadrág, short, nem mintha ez kielégítő magyarázatul szolgált volna súrlódásunkra. Sem arra, nővérét váratlanul érte-e az affér, s valóban affér történt-e a húga és a farkam között, amiből egyikünk sem látott semmi kézzelfogható bizonyosságot. A forró, főnös szélcsend mindhármunkból kicsalhatott annyi nedvet, amennyitől síkosabbá vált a bőrünk, mint téli fagyban némely megtévesztő jégtükrök. Holtbiztosan a nővér tartott a markában, és ezen az affér, ha történt ilyen egyáltalán, mit sem változtathatott. Sül az ember a koromsötét, forró levegőben, perzselődik, kómába eshet legvégül, és akkor lőttek a rövidtávú emlékezetének. Azt tudtam ugyan, hogy az úttalan út, a Kálvária-dombot megkerülve, a szovjet lőtér felé fordul, a közbeeső tehenészetről azonban semmiféle képzzel, látomással vagy szimpla információval nem rendelkezttem. Barátnóm csupán a dugás után, felkönyökölve a selymes, itt-ott azért szúrós szalmán, súgta a fülemben, hogy egy labor-istállóban vagyunk, egy éjjeli fejőben, és akkor csakugyan meghallottam a spriccelést és a fejőgép zümmögését, szájátva lestem bele a vaksötétbe, vártam, hogy kirajzolódjék benne a gumicsizmás fejőnő Pilinszkytól, holott arról még évekig nem is szólt a költő. Népesebb személyzettől nem tartottunk, folyt a fejés, ütemesen rángatva a tőgy bimbóit, a nő, csizmában vagy anélkül, egyedül kísérelte figyelemmel a munkát. Ahogy az apám is egy-magában felügyelte éjszakánként a község TŰZÉP-lerakatát. Nyugodt szívvel elbóbiskolhatott közben, a macskákon és néhány kóbor kutyán kívül egy lélek nem fordult meg arrafelé kora reggelig. Az istállóban nem gondoltam apámra. Aki belenézett már koromsötétben egy fejős tehén szemébe, annak egy életre befészkelte magát elméjébe az ott megpillantott fél-

homály. Barátnőm megrészegülten az alom
 illatától felállította a farkam még egy
 menetre, fiús deszkateste azonban hamar
 lelohasztotta a kedvem. Lihegés közben
A hosszútávfutó magányossága jutott az eszembe,
 nővérem vásárolta meg rendszeresen a Kormos
 néninél a *Filmvilágot* meg a *Film Színház*
Muzsikát, gondolom, a *Filmvilágban* láttam
 képeket a filmből és olvastam kritikát is
 róla, meg a dühös ifjúságról. Volt hát miért
 beleszeretnem, látatlanul, a filmbe, és bizony,
 a minap, 72 évesen se nagyon ábrándultam ki
 belőle, mikor véletlenül belebotlottam
 egy VIDEA nevű csatornán. Csak a zenéjét,
 a kísérőzenéjét vette rossz néven a fülem.
 Presszózene, harsányabb hangszerelésben,
 mintha Bágya-Szenest hallanék, a Stúdió 11-gyel,
 hozzá a felcsapódó moziülőkéket, és ott
 terem a szemem sarkában a vészkijárat
 piros lámpácskája, melyről tudván tudom, hogy
 a téesz udvarára nyílik. Csajkovszkij. Röhej.
 Szemhéjam belső, rózsaszín gyöngyvásznán villám-
 ollók vagdalkoznak feketén-fehéren, a hang
 nyirkosan serceg, mintha csontszilánkra
 haraptam volna rá a méregdrága porcelán
 koronámmal. Mi lesz, ha nem lesz hová
 magamhoz térnem. Majd még rajzfilm talál
 készülni belőlem; bujdosásra adott fejem látszik
 csak, s ahogy kuporgok ott a fél tenyeremben.

Szlukovényi Katalin

Kásahegy

mostanában minden reggel retteg
 hogy neki kell vágjon a kásahegynek
 ott mered előtte a hegynyi kása
 tápláléka ellenfele lakása
 az egész látóhatárt kitakarja
 és egész nap akarva nem akarva
 magát vakon reménytelenül fúrja
 vakondként a végtelen alagútba
 mert hiába halad hiába fárad